

2025

Janakkala

1.9.2025

Teppo Häyhä

TURENGIN KAUPPAKUJAN LUONTOSELVITYS

Sisällys

1. JOHDANTO	2
2. SUUNNITTELUALUE	2
3. MENETELMÄT.....	4
3.1 Liito-orava	4
3.2 Kasvillisuus	6
3.3 Kasvisto	6
3.4 Luontotyytit	6
4. TULOKSET	7
4.1 Liito-orava	7
4.2 Viheralueiden kasvillisuus.....	7
4.3 Kasvisto	11
4.3.1 Lajimäärä ja alkuperä	11
4.3.2 Uhanalaiset ja harvinaiset lajit	11
4.3.3 Vieraslajit	12
4.4 Luontotyytit	14
5. TULOSTEN TULKINTA JA MAANKÄYTTÖSUOSITUKSET	15
KIRJALLISUUS.....	16

1. JOHDANTO

Tämä luontoselvitys on tehty Turengin Kauppakujan asemakaavan alueelle (kuva 1). Työn tavoitteena on ollut (1) paikantaa arvokkaat luontokohteet, (2) saada riittävän tarkat tiedot huomionarvoisten eläinten ja kasvien esiintymistä ja (3) antaa tulosten perusteella suosituksia maankäytön suunnittelua varten. Tavoitteiden taustalla on alueidenkäyttölain (5 §) yleinen tavoite luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä.

Luontoselvitykseen sisältyvät (1) liito-oravaselvitys, (2) kasvillisuusselvitys, (3) kasvistoselvitys ja (4) arvokkaiden luontotyyppikohteiden paikantaminen. Työn sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa on noudatettu Suomen ympäristökeskuksen laatimaa ohjeistusta (Mäkelä & Salo 2023).

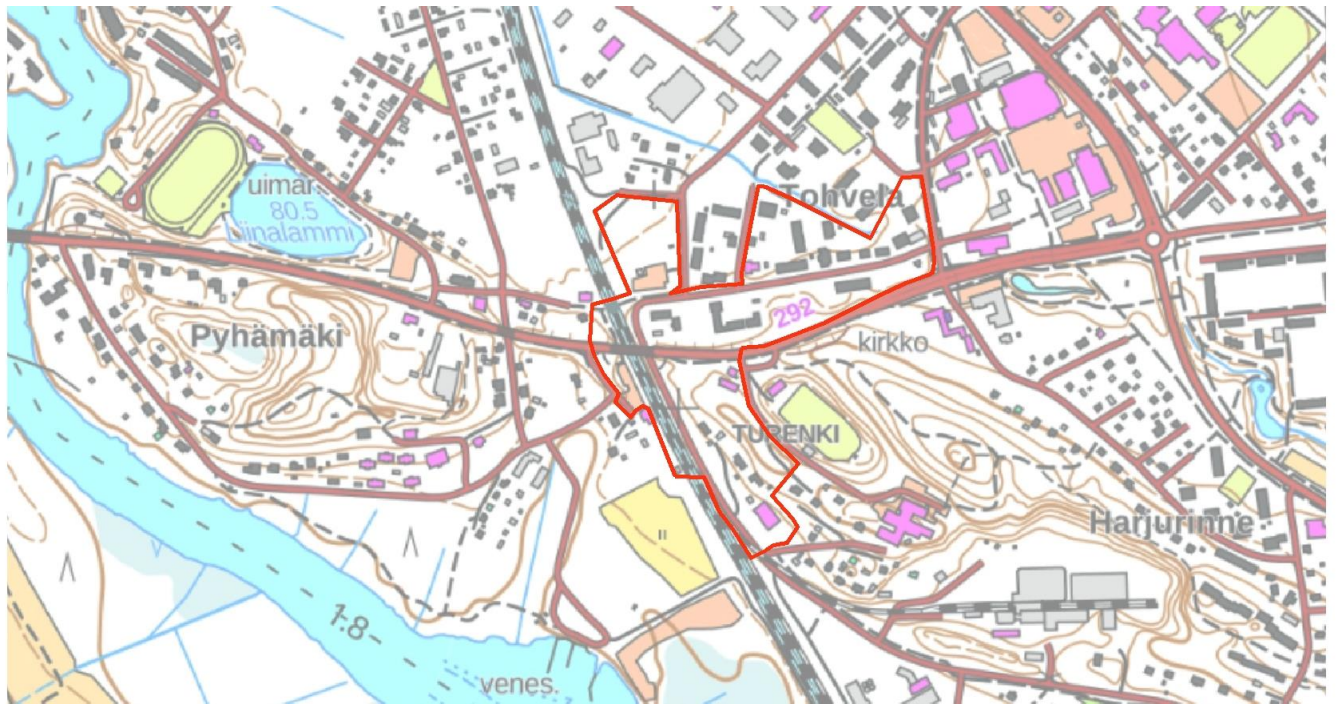
Turengin taajama-alueen luontoarvoja on kartoitettu Janakkalan taajamien luontoinventoinnissa (Lammi & Ratia 2001).

2. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Turengin keskustassa sisältäen Kauppakujan alueen ja sen lähiympäristöt. Kaavamuutosalue käsittää liike- ja asuinrakentamisen sekä pienteollisuuden kortteleita Kauppakujan molemmiin puolin sekä katu- ja rata-alueita. Alue on pääosin rakentunutta ja rakennuskanta on iältään vaihtelevaa.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 10,8 hehtaaria. Tästä rakennettua on 7,9 hehtaaria eli 73 % alueesta. Rakentamattomat alueet ovat pieniä viheralueita, suojaviheralueita ja pientareita. Merkittävimmät viheralueet ovat: Taimistotien metsä (0,99 hehtaaria), Tohvelan ojan varsi (0,39 ha), Kauppakujan rinne eli Turengintien ja Kauppakujan väliset rakentamattomat tontit (0,46 hehtaaria), Ojatien metsikkö (675 m²), Turengintien rinne (0,15 hehtaaria), Turengin aseman puisto (0,30 hehtaaria) ja Turenginharjun rinnakkaisselänteen pää (0,35 hehtaaria).

Alueella on voimassa Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040, joka on saanut lainvoiman 21.10.2021. Maakuntakaavassa alue on osoitettu Turengintien pohjoispuoliselta alueelta keskustatoimintojen alueeksi (C) ja eteläpuoli asuntoalueeksi (A). Alueella sijaitseva Turenginharjun rinnakkaisselänne kuuluu tärkeään pohjavesialueeseen ja alueella sijaitsee myös pohjavedenottamo. Alueen läpi kulkee päärata ja harjuja yhdistävä ulkoilureitti.

Kuva 1. Suunnittelualue.

Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä asemakaava-alueilta tunneta muita erityisen merkittäviä luontoarvoja.

Kuva 2. Kauppakujan ja Turengintien välissä on kaksi tyhjää tonttia. Paikalla on lähes avoin heinäniitty ja puuryhmiä.

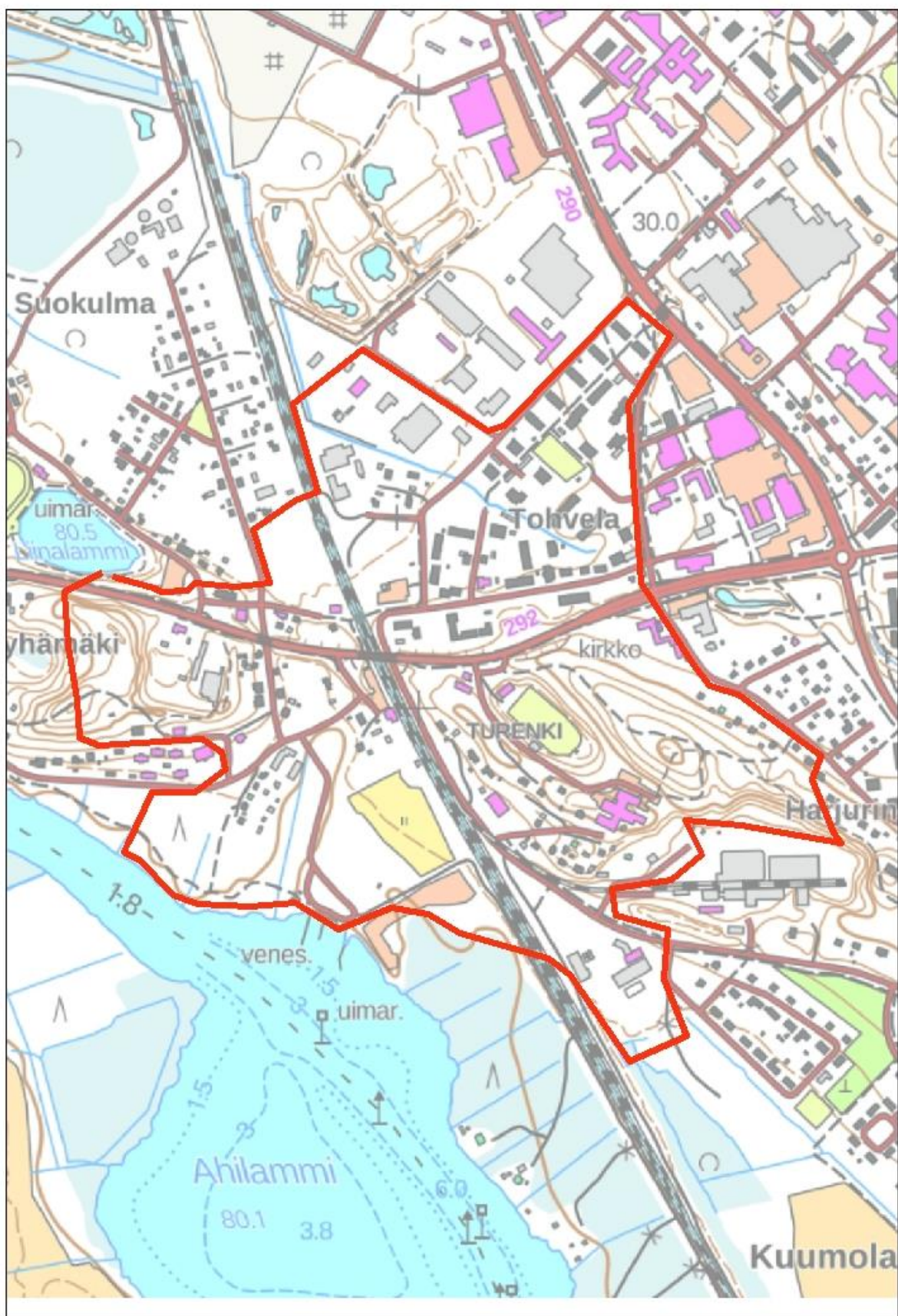
Kuva 3. Taimistotien eteläpäässä on vajaan hehtaarin laajuinen koivuvaltainen lehtipuumetsä.

3. MENETELMÄT

3.1 Liito-orava

Liito-orava (*Pteromys volans*) on luokiteltu Suomen nisäkkäiden viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa vaarantuneeksi lajiksi (Hyvärinen ym. 2019). EU:n luontodirektiivissä se on yhteisön tärkeänä pitämä laji, jonka suojelutaso tulee säilyttää suotuisana. Tämä edellyttää lajin ja sen elinympäristöjen tarkastelua. Luonnonsuojelulaissa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä.

Liito-oravan esiintymistä selvitettiin havainnoimalla lajin jättämiä jälkiä liito-oravan elinympäristöksi sopivissa metsissä. Luotettavin merkki liito-oravasta ovat puiden tyville kertyvät papanat, jotka ovat parhaiten havaittavissa keväällä lumien sulamisen jälkeen. Lisäksi havainnoitiin virtsajälkiä, ja etsittiin syöntijälkiä edellisvuotisista haavan- ja lepänlehdistä. Aikuista yksilöistä yritettiin saada havaintoja kolopuita koputtelemalla ja puiden latvuksia tähyilemällä.

Kuva 5. Liito-oravaselvityksen aluerajaus.

Selvitettäväksi alueeksi rajattiin koko asemakaava-alue ja tähän rajautuvat metsäiset osat 100 - 500 metrin säteellä lajille potentiaalisten metsien sijoittumisen mukaan (kuva 5). Kaava-alueella lajia havainnoitiin kaikissa puustoisissa osissa, ei kuitenkaan pihoilla.

Liito-oravaselvityksen maastotyöt tehtiin viiden tunnin aikana 29.3.25 ja 20.5.25.

3.2 Kasvillisuus

Suunnittelualueen kasvillisuus selvitettiin jakamalla suunnittelualueen rakentamattomat osat puuston ja aluskasvillisuuden perusteella kasvillisuuskuvioihin. Kuvioden rajat piirrettiin maastossa suurimittakaavaiselle (1: 7 500) kartalle. Kuvioden kasvisto tutkittiin kerroksittain (puu-, pensas-, kenttä- ja pohjakerros), ja havaitut lajit jaoteltiin valta- ja seuralaislajeihin. Kultakin kuviolta selvitettiin ja merkittiin ylös geomorfologiset perustiedot sekä arvioitiin luonnontilaan ja kasvillisuuden kehitykseen vaikuttaneet ja vaikuttavat tekijät.

Metsätyyppien määrittämisessä ja nimeämisessä on sovellettu oppaan ”Metsätyypit - opas kasvupaikkojen luokitteluun” ohjeita ja periaatteita (Hotanen ym. 2013). Kasvillisuus- ja kasvistoselvitys tehtiin pääasiassa 20.5.2025, 12.6.2025 ja 16.7.2025.

3.3 Kasvisto

Kavistoselvityksen tavoitteena oli tehdä kattava luettelo suunnittelualueella kasvavista putkilokasveista. Aiemmat kasvistotiedot tarkastettiin Suomen lajitietokeskuksen ylläpitämästä rekisteristä (laji.fi/ haku 19.5.2025). Kasveja havainnoitiin alueen kaikissa osissa lukuun ottamatta piha-alueita.

Kavistoselvitys tehtiin kasvillisuusselvityksen yhteydessä kolmen päivän aikana kesällä 2025. Ensimmäiset havainnot kasveista kerättiin jo keväällä liito-oravaselvityksen yhteydessä, jolloin havainnoitiin erityisesti puiden rungoilla kasvavia sammalia ja jäkäliä.

Kavistoselvityksen tulos on esitetty liitteessä 1. Kasveista käytetty nimistö noudattaa Suomen Lajitietokeskuksen (laji.fi) käyttämää nimistöä.

3.4 Luontotyytit

Tässä luontoselvityksessä on paikannettu lakisääteisten suojelualueiden, kuten luonnonsuojelulain (7. luku, 64 §) suojeltavien luontotyyppien ja vesilain (2. luku, 11 §) suojelemien luontotyyppien lisäksi kaikenlaiset luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet. Kasvillisuusselvityksen tuloksista on tulkittu alueilla esiintyvät uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit noudattaen julkaisun ”Suomen luontotyyppien uhanalaisuus” (Kontula & Raunio 2018) luokittelua.

Uhanalaiset luontotyytit ja suunnittelualueen erityisarvoja sisältävät luontokohteet on tulkittu kasvillisuusselvityksen tuloksista ja esitetty luvussa 4.4. Kullekin alueelle on annettu arvoluokka asteikolla 1-4 (Mäkelä & Salo 2023).

4. TULOKSET

4.1 Liito-orava

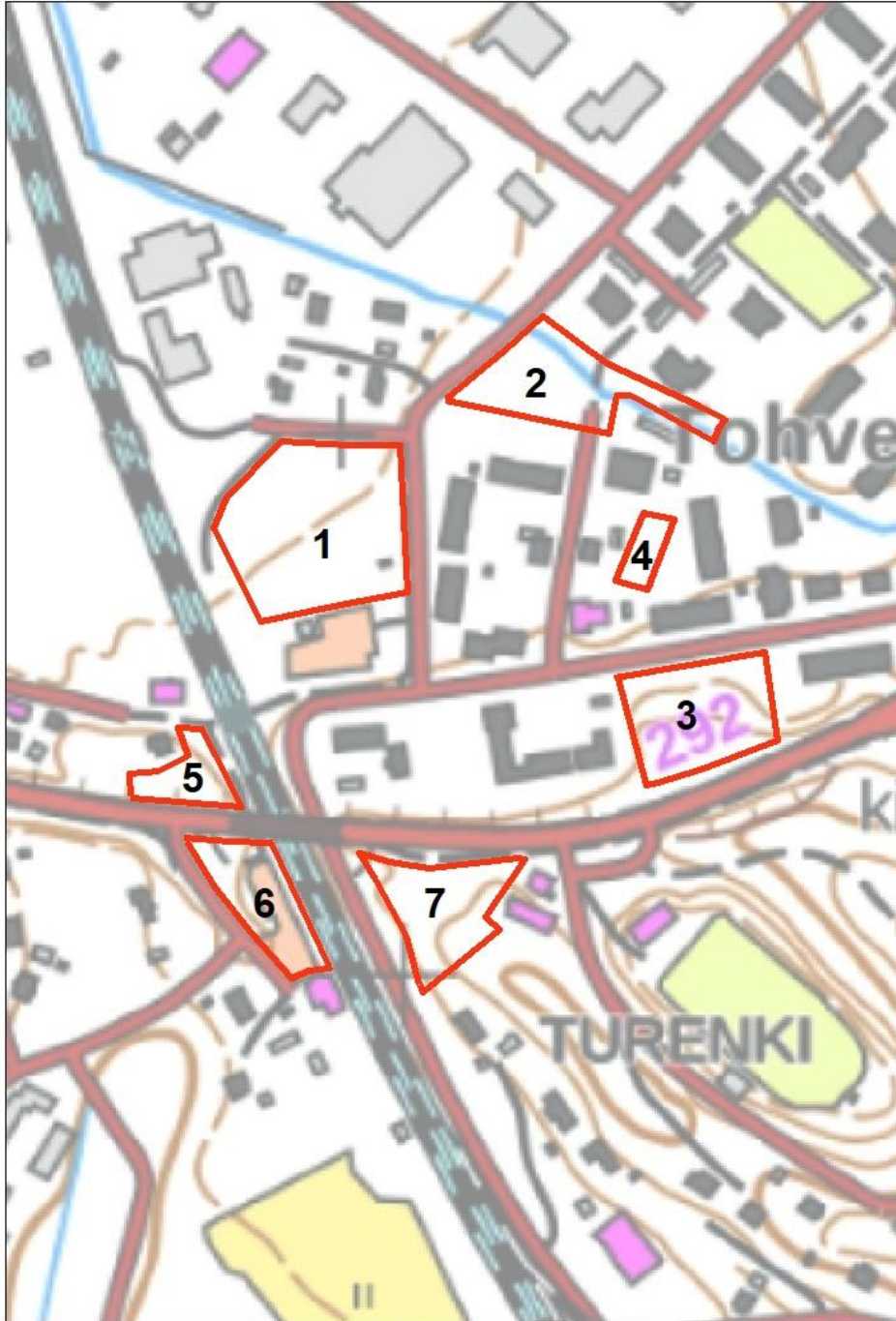
Liito-oravan selvitysalueelta (kuva 5), joka kattaa Kauppakujan asemakaava-alueen lähimetsineen, ei löydetty merkkejä liito-oravasta. Tämän perusteella voidaan olettaa, ettei kyseisellä alueella ole talven ja kevään 2025 aikana ollut lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoja eikä liito-oravan säännöllisesti käyttämiä kulkureittejä.

Turengin taajaman alueella on viime vuosina tehty useita liito-oravaselvityksiä, joissa lajista ei ole saatu mitään merkkejä (esim. Häyhä 2012, 2024).

Asemakaava-alueella ei ole liito-oravan elinympäristöksi tyypillisiä kuusivaltaisia sekametsiä kolopuineen. Lähinnä Taimistotien metsä ja Lukiotien metsän (Turenginharjun rinnakkaisselänne) luoteispää voisivat sopia lajin pesimäpaikoiksi. Kaava-alueen lähimetsistä liito-oravalle potentiaalisia metsiä ovat Vartiotien metsä pääradan varressa, Turenginharjun koillisrinteen metsä ja Ahilammen rantametsät. Viimeksi mainitusta on havaintotieto lajista vuodelta 2006 (laji.fi).

4.2 Viheralueiden kasvillisuus

Kuvio 1. Taimistotien metsä. Taimistotien ja pääradan välissä on noin 0,9 hehtaarin laajuinen varttunut lehtipuumetsä. Metsätyyppi vastaa tuoretta, keskiravinteista lehtoa, lähinnä käenkaali-oravanmarja (OMaT) -tyyppiä. Valtapuuna kuvion pohjois- ja keskiosassa on koivu (*Betula* sp.), eteläosassa on lehtipuusekametsää, jonka puustoon kuulu viidentoista nuoren metsähaavan (*Populus tremula*) ryhmä, neljä isoa metsävaahtera (*Acer platanoides*) ja pari isoa raitaa (*Salix caprea*). Koivikossa valtapuusto on enimmäkseen tasarakenteista ja aluspuusto niukkaa, sekametsässä latvus on kerroksellinen. Pensaskerroksessa on vadelmaa (*Rubus idaeus*), punaherukkaa (*Ribes rubrum*), terttuseljaa (*Sambucus racemosa*) ja paikoin tiheää lehtipuuvesaikkaa, jonka muodostavat lehtotuomi (*Prunus padus*), kotipihlaja (*Sorbus aucuparia*) ja metsävaahtera. Kenttäkerroksen valtalajit ovat vuohenputki (*Aegopodium podagraria*) ja kyläkellukka (*Geum urbanum*). Lisäksi kasvustoja muodostavat nurmilauha (*Deschampsia cespitosa*), valkovuokko (*Anemone nemorosa*) ja metsäälvejuuri (*Dryopteris carthusiana*).

Kuva 6. Kasvillisuuskuviot.

Kuvio 2. Taimistotien ojan varsi. Tohvelan hulevesiojan lounaispuolella on tyhjällä tontilla 0,39 hehtaarin laajuinen koivikko. Puusto on samanlaista kuin kuvion 1 pohjoispuoliskossa. Matalassa alikasvoksessa on lehtotuomea ja kotipihlajaa, kuvion itäosassa myös terttuseljaa. Ojan varressa kasvaa valtapuustoa nuorempia koivuja ryhminä ja jonkun verran lehtotuomea. Runsas pensaskerros koostuu punaherukasta, lehtotuomen, kotipihlajan ja metsävaahteran taimista. Kenttäkerros on aukkoinen ja heinittynyt. Kasvustoja muodostavat nurmitähkiö (*Phleum pratense*), nurmirölli (*Agrostis capillaris*), niittynurmikka (*Poa pratensis*), nurmilauha, nurmitädyke (*Veronica chamaedrys*), ahomansikka (*Fragaria vesca*) ja huopaohdake (*Cirsium heterophyllum*).

Kuvion pohjoisosassa, ojan läheisyydessä on laajoja vuohenputken peitteitä. Ojan lounaispuolen nurmikaistalla kasvaa harvakseltaan tylppöhierakkaa (*Rumex obtusifolia*). Keskikesästä alkaen ojaluisukat ovat suurimmaksi osaksi jättipalsamin (*Impatiens glandulifera*) kasvustojen vallassa.

Kuvio 3. Kauppakujan rinne. Kauppakujan ja Turengintien välisellä kahdella tyhjällä tontilla (0,46 ha) on tiheäpuustoinen sekametsälaikku ja avointa niittyä loivasti pohjoiseen viettävässä harjun tyven rinteessä. Metsikössä nuoret metsämännyn (*Pinus sylvestris*) muodostavat valtapuuston, ylispuustossa on kaksi isoa lehtikuusta (*Larix* sp.) ja isoja rauduskoivuja (*Betula pendula*). Lehtipuualikasvoksessa on erityisesti metsähaapaa ja koivua. Sekametsätiheikössä kasvaa vähän viitapihlaja-angervoa (*Sorbaria sorbifolia*) ja lisäksi alueella on koripajun (*Salix viminalis*) kasvusto.

Kuvion länsipuoliskossa on tuoretta heinäniittyä ja suurruohoniittyä. Yläniityllä, Turengintien lähellä valtalajeina kasvavat koiranheinä (*Dactylis glomerata*) ja nurmipuntarpää (*Alopecurus pratensis*), alaniityllä Kauppakujan varressa maitohorsma (*Chamaenerion angustifolium*) ja etelännokkonen (*Urtica dioica*). Yläniityn matalakasvuisilla, ruohovaltaisilla kohdilla kasvavat nurmitädyke, hakamaapoimulehti (*Alchemilla subcrenata*), paimenmatara (*Galium album*), niittynätkelmä (*Lathyrus pratensis*) ja särmäkuisma (*Hypericum maculatum*). Kuvion itäreunalla on orapihlajaa (*Crataegus* sp.).

Kuvio 4. Ojatien metsikkö. Ojatien itäpuolella on talojen välissä pieni rakentamaton puustoinen tontti (0,07 ha). Puusto koostuu nuorten koivujen ryhmistä, lisäksi on salavaa, raitaa ja lehmusta. Itäpuolen pihan reunalla metsikköä varjostaa suurten koivujen rivi. Pensaskerroksessa on terttuseljaa ja lehtotuomea. Kuvion pohjoisreunalla on yksi tarhaomenapuu. Aukkoista ruohovaltaista kenttäkerrosta luonnehtivat vuohenputken kasvustot. Lisäksi on kasvustoina metsäalvejuurta, hiirenporrasta, metsäimarretta (*Gymnocarpium dryopteris*), peltokortetta (*Equisetum arvense*) ja voikukkaa (*Taraxacum* sp.).

Kuvio 5. Turengintien rinne. Kevyen liikenteen väylien ja Turengintien välissä on puustoinen pikkumetsikkö. Ylispuustossa on kolme metsähaapaa, isojen mäntyjen ryhmä ja yksi iso metsävaahtera. Aluspuustossa on yksi kuusiryhmä ja lehtipuustoa, etenkin metsävaahteraa. Pensaskerroksessa on vaahteran taimien lisäksi taikinamarjaa (*Ribes alpinum*), alarinteessä myös isotuomipihlajaa (*Amelanchier spicata*). Aluskasvillisuus on lehtomaisen rehevää ja varjostuksen takia osin aukkoista. Heinittyneiden osien lomassa on vuohenputken kasvustoja.

Kuvio 6. Turengin aseman puisto. Aseman pohjoispuolella on pysäköintialue ja puisto. Näyttävimmät puistopuut ovat neljä järeärunkoista lehmusta ja yksi iso vaahtera. Lisäksi puustossa on muutama melko iso koivu, kuusiryhmä ja pari isoa tammea. Puiden välit ovat kylvönurmikkoa.

Kuvio 7. Turenginharjun rinnakkaisselänteen pää. Turengintien vieressä on harjun pään lehtipuumetsikkö, joka on kasvanut entiselle talon paikalle. Haapavaltainen puusto on nuorta ja varttunutta. Lisäksi valta- ja aluspuustossa on metsävaahteraa. Pihapuista on jäljellä yksi tarhaomenapuu (*Malus domestica*) ja yksi tuija (*Thuja* sp.). Aluskasvillisuus on lehtomaisen rehevää, ruoho- ja heinävaltaista.

Talon paikan takana kasvava harjumännikkö on vanhaa ja melko tiheää. Metsäkuusta (*Picea abies*) kasvaa kohtalaisesti aluspuustossa ja lehtipuustoa, etenkin metsävaahteraa.

ja pihlajaa pensaskerroksessa.

Kuva 8. Ojatieen pikkumetsikkö on lehtipuuvaltainen sekametsä (kuvio 4).

Kuva 7. Turengintien pohjoispuolella on pieni vaahteravaltainen metsikkö (kuvio 5).

4.3 Kasvisto

4.3.1 Lajimäärä ja alkuperä

Kesällä 2025 suunnittelualueelta löydettiin 224 putkilokasvitaksonia (liite 1). Kasvisto koostuu Janakkalan seudulla alkuperäisistä metsien, niittyjen ja kosteikkojen kasveista (128 taksonia, 57,1 %), tulokkaista (85 taksonia, 38,0 %) ja puutarhakarkulaisista (11 taksonia, 4,9 %).

Janakkalan seudulla alkuperäisistä kasveista osa on suunnittelualueella apofyyttejä eli ihmisen mukana alueelle levittäytyneitä. Tulokkaista 59 taksonia on muinaistulokkaita ja loput 26 ovat uustulokkaita. Puutarhakarkulaiset ovat suurimmaksi osaksi yksittäin esiintyviä puita ja pensaita. Tulokaskasvien ja puutarhakarkulaisten esiintymät sijoittuvat pääasiassa pihojen kulmille ja teiden pientareille. Pihasyreeni ja tarhaomenapuu kasvavat viljelykasvijäänteinä entisten talojen paikoilla.

4.3.2 Uhanalaiset ja harvinaiset lajit

Kerihiippasammal (*Orthotrichum schimperi*) DD

- Turenki, Tohvela, Taimistontien metsä, 90 metriä Taimistontien ja Kauppakadun risteyksestä luoteeseen. Ison vaahteran ja viereisen pienen haavan rungolla muutamia pesäkkeellisiä tuppaita. 12.6.25. (6756240:371946) etrs.

Pikkuhiippasammal (*Orthotrichum pumilum*) RT

- Turenki, rautatieasema, Kuumolantien ja asemalaiturin väli, useita tuppaita jalavarivin kolmen eteläisimmän jalavan rungolla. 12.6.25. (6755975:371997) etrs.

Tammihiippasammal (*Orthotrichum diaphanum*)

- Turenki, rautatieasema, Kuumolantien ja asemalaiturin väli, niukkana jalavarivin toiseksi eteläisimmän jalavan rungolla. 12.6.25. (6755975:371997) etrs.

Ketoneilikka (*Dianthus deltoides*) NT

- Turenki, rautatieasema, Kuumolantien ketopiennar 30 metriä Turengintien sillasta etelään. Yksi 30 x 20 senttimetrin laajuinen kasvusto. 16.7.25 (6756039:371982) etrs.

Muista huomionarvoisista kasveista saksanhanhikkia (*Potentilla thuringiaca*) kasvaa tienvarsikedolla Haukolankadun ja Kuumolantien risteyksessä. Kasvia oli 12.6.25 hyvin kukkivana 6 x 3 metrin alalla.

Keltasauramo (*Cota tinctoria*) kasvaa Kuumolantien ketopientareilla, muun muassa edellä mainituilla ketoneilikan ja saksanhanhikin kasvupaikoilla. Ketoneilikan kasvupaikan tuntumasta on havaintotieto kelta-apilasta (*Trifolium aureum*) NT ja ketokäenmintusta (*Acinos arvensis*) RT vuodelta 1993 (laji.fi/ Raino Lampinen).

Kuva 9. Uhanalaisten ja harvinaisten kasvien tunnetut nykyesiintymät suunnittelualueella. a - kerihiippasammal, b - tammihiippasammal, c - pikkuhiippasammal, d - ketoneilikka.

4.3.3 Vieraslajit

Jättipalsamilla (*Impatiens glandulifera*) on laajoja kasvustoja Tohvelan valtaojan varsissa etenkin Taimistotien itäpuolella (kuvio 2). Lisäksi kasvustoja on radan varren kenttäketoalueella ja Taimistotien koivikon (kuvio 1) länsi- ja pohjoisreunalla.

Kurturuusua (*Rosa rugosa*) on istutettuna Turengintien varressa, Tohvelantien

risteyksestä länteen tien pohjoispuolella. Samassa paikassa on myös punakukkaista pensasangervoa. Kauppakadun pysäköintipaikan (kuvio 3) reunalla on muutama kurtturuusun pensas. Väyläviraston vuonna 2023 ilmoittama kasvupaikka radan varressa Turengintien ja Kuumolantien sillan lähellä (laji.fi) on ilmeisesti onnistuttu hävittämään.

Terttuseljaa (*Sambucus racemosa*) kasvaa eri puolilla kaava-aluetta enimmäkseen yksittäisinä pensaina ja pieninä ryhminä. Taimistotien koivikossa (kuvio 1) terttuseljan runsastuminen uhkaa paikan luontaista lehtokasvillisuutta.

Viitapihlaja-angervoa (*Sorbaria sorbifolia*) kasvaa vähän Kauppakujan ja Turengintien välin lehtipuutiheikössä (kuvio 3).

Komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*) kasvaa Lukiotien harjun (Turenginharjun rinnakkaisselänne) päässä, vanhan talon paikalla. Lisäksi komealupiinia on Haukolankadun ja Kuumolantien risteyksen piennarkedolla ja Kauppakujan mutkan parkkipaikan reunoilla, mistä kasvustot jatkuvat radan varteen.

Kanadankoiransilmää (*Erigeron canadensis*) kasvaa Kuumolantien varren kedoilla ja aseman pohjoispuolella Taimistotien metsän ja radan välissä kenttäkedolla ja Kauppakujan parkkipaikan reunamilla.

Isotuomipihlajaa (*Amelanchier spicata*) kasvaa Taimistotien ja radan välisessä lehtipuumetsän (kuvio 1) pensaskerroksessa, Kauppakujan rinteessä (kuvio 3) ja Turengintien rinteiden alaosassa (kuvio 5).

Rusoamerikanhorsma (*Epilobium adenocaulon*) kasvaa niukkana Taimistotien metsän ja radan välisellä joutomaalla.

Kanadanpiiskulla (*Solidago canadensis*) on 3 x 3 metrin kasvusto Kauppakujan varressa, Turengintien ja Kauppakujan välisten rakentamattomien tonttien alaniityllä. Esiintymä on mainittu myös lajirekisterissä (laji.fi).

Valkokarhunköynnöstä (*Convolvulus sepium*) kasvaa Taimistotien alittavan ojan varressa, missä jättipalsamin runsaus estää kasvustojen laajenemisen.

Rikkanenätti (*Rorippa sylvestris*) kasvaa niukkana Kuumolantien varressa Turengintien sillan eteläpuolella.

Suikeroalpia (*Lysimachia nummularia*) kasvaa radan varren kenttäkedolla lähellä Taimistotien metsän reunaa.

Suunnittelualueella kasvaa useita haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja. Esiintymät ovat suurimmaksi niukkoja eikä niistä pääsääntöisesti ole uhkaa alkuperäiselle kasvi- ja eläinlajistolle.

Pensasangervoista haitalliseksi vieraslajiksi on luokiteltu ainoastaan valkopajuangervo (*Spiraea alba*), jota ei havaittu kesän 2025 kasvistoselvityksessä. Myös punakukkaiset pajuangervoryhmän lajit voivat luontoon levitessään runsastua haitallisen paljon, kuten on tapahtunut Tohvelan ojan varressa.

Vieraslajien kannalta ongelmallisin alue on Tohvelan ojan varsi, jossa kasvaa valkokarhunköynnöstä, pajuangervoa, terttuseljaa ja laajoja jättipalsamin kasvustoja. Kiireellisimminkin hävitettäviä esiintymiä ovat edellä mainittujen lisäksi Taimistotien koivikon terttuseljat, Kuumolantien komealupiinikasvustot, Turengintien kurtturuusut ja kaikki

jättipalsamin kasvustot.

4.4 Luontotyytit

Alue 1. Taimistotien lehto.

Kasvillisuuskuvioista Taimistotien lehto (kuvio 1) täyttää luonnonsuojelullisesti arvokkaan lehtometsän kriteerit. Lehtokasvillisuus ei ole erityisen edustavaa, mutta kohde saa lisäarvoa uhanalaisen kerhiippasammalen esiintymästä ja puustosta, johon kuuluu useita lajeja, isoja ja ränsistymiä runkoja sekä luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä avainlajeja, kuten metsähaapa, raita, lehtotuomi ja metsävaahtera. Lehdon sekapuustoisessa osassa on jonkin verran lahoppuustoa.

Luontotyyppien punaisessa kirjassa lehtometsille on esitetty viisiportainen laatuluokitus, jossa kaksi ylintä luokkaa tulkitaan luonnonsuojelullisesti arvokkaiksi (Raunio ym. 2018, taulukko 5.17). Taimistotien lehto sijoittuu luokkaan 2.

Kuva 10. Taimistotien lehto.

Selvitysalueelta ei löytynyt luonnonsuojelulain (7. luku, 64 §) tai vesilain (2. luku, 11 §) suojelemaa luontotyyppiä.

Kuva 11. Taimistotien lehdon eteläosassa on lehtipuusekametsää.

5. TULOSTEN TULKINTA JA MAANKÄYTTÖSUOSITUKSET

Suunnittelualueelta paikannettiin yksi luontotyyppien ja lajien suojelun kannalta erityisen tärkeä alue. Taimistotien metsän alue on kokonaisuudessaan luontotyyppiä "tuoreet keskiravinteiset lehdot", jonka valtakunnallinen uhanalaisuusluokka on vaarantunut (VU). Pääradan ja Taimistotien välissä sijaitseva metsä täyttää Etelä-Suomen metsien suojeluohjelman (Syrjänen ym 2016) 2. luokan kohteen valintakriteerit useilla perusteilla. Luontokohteiden arvoluokituksessa alue on monimuotoisuutta tukeva luokan 4. kohde (Mäkelä % Salo 2024). Taimistotien metsä suositellaan merkittäväksi asemakaavaan suojelualueeksi (SL).

Muita luontoarvojen kannalta huomionarvoisia alueita ovat Kuumolantien piennarkedot Turengintien sillan eteläpuolella ja Haukolankadun risteyksessä ja Turengin aseman itäpuolinen jalavarivi.

Turenginharjun rinnakkaiselänte Lukiokien ja Kuumolantien välissä kuuluu tärkeään pohjavesialueeseen, jossa tulee kiinnittää erityistä huomiota pintavesien laadun säilymiseen. Aluetta koskevat toimenpiteet tulee suunnitella siten, etteivät ne uhkaa pintavesien tilaa tai vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

KIRJALLISUUS

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & Tonteri, T. 2013: Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus. 192 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Häyhä, T. 2021: Ahilammen luontoselvitys. - Muistio, 33 s. Janakkala kunta.

Häyhä, T. 2024: Turengin itäosan asemakaavojen luontoselvitys. - Muistio, 31 s. Janakkala kunta.

Lammi, E. & Ratia, A. 2001: Janakkalan taajamien luontokohteet. - Muistio, 63 s. Janakkalan kunta.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. - Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. 388 s.

Syrjänen, K. Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. Ympäristöministeriön raportteja 17. Ympäristöministeriö & Maa- ja metsätalousministeriö. 75 s.